

Annette Herfkens: 'Turbulentie' Ik overleefde een vliegtuigramp. Uitgeverij Meulenhoff Boekerij, Amsterdam 2015. ISBN 9789022573648 Zie ook: www.boekerij.nl (Ongeluk/Dood/Rouw/Autisme/ED/PO)

Soort boek/ziekte stijl:

Flaptekst: 'Annette Herfkens overleefde als enige een vliegtuigramp en bracht acht dagen door in de Vietnamese jungle voordat ze gevonden werd. Na haar bijzondere redding slaagt ze erin om haar leven weer op te bouwen, het verdriet om de dood van haar verloofde een plek te geven, haar carrière te hervatten en de liefde weer te vinden. De voornaamste les die ze in de jungle leerde, blijkt ook van toepassing te zijn in haar verdere, dagelijkse leven: neem de zaken zoals ze zijn en verander alleen datgene wat je daadwerkelijk kunt veranderen. Een mooie maar moeilijke les, waar Annette mee worstelt als haar zoon gediagnosticeerd wordt met autisme.

Na veertien jaar keert Annette terug naar Vietnam om de berg te beklimmen waar de crash heeft plaatsgevonden en antwoorden te krijgen op vragen die al jaren door haar hoofd gaan.'

Over de schrijfster:

Annette Herfkens (53) is één van de 54 'sole survivors' ter wereld, ze overleefde in 1992 als enige een vliegtuigramp in Vietnam van de Vietnam Airlines Flight 474 en leefde acht dagen in de jungle voordat ze gered werd. Annette Herfkens studeerde rechten in Leiden, werkte overal ter wereld voor o.a. ING Bank en Santander Bank. Annette woont met haar gezin New York.

<http://www.elsevier.nl/Nederland/achtergrond/2015/4/De-crash-is-niet-zo-erg-als-het-wakker-worden-1747744W/> Annette: 'Na vijftig minuten viel het vliegtuig met een klap een stuk naar beneden. Ik dacht dat het een luchtzak was. De motoren accelereerden, daarna kwam er weer een val. Het laatste wat ik me herinner, is dat Pasje [Herkens' verloofde Willem van der Pas] en ik elkaars hand vastgrepen. Toen ik wakker werd, was hij dood. Hij had een lief lachje op zijn gezicht.'

Korte beschrijving:

Herkens beschrijft hoe zij een en ander ervaren heeft en laat anderen vanuit hun perspectief bijdragen leveren. Steeds volgt na een hoofdstuk over de crash een hoofdstuk waarin Herfkens haar studentenleven beschrijft, haar werkzame leven, het leven met 'Pasje', haar verloofde Willem van der Pas, of andere personen aan het woord laat over hoe ze de periode na de crash hebben ervaren. Na de crash overleefde Herfkens in 1992 zwaargewond, met vele breuken, acht dagen op regenwater in de Vietnamese jungle tussen dertig doden, onder wie haar verloofde.

Ze licht toe hoe ze hem heeft leren kennen gedurende de studenten in Leiden waar zij lid van Minerva was en gaat kort in op het leven dat ze na hun studenten tijd leefden: beiden waren druk met stages en carrières in het bankwezen waarvoor ze op verschillende plekken in de wereld verbleven. Op het laatst zat Pasje voor ING in Vietnam. Daarnaast beschrijft Annette Herfkens hoe ze in de jungle wist te overleven, verzwakte maar ook steeds meer één werd met de jungle, een ervaring die haar levenshouding zal veranderen. Ook zei ze steeds tegen zichzelf zei: 'Niet aan pasje denken.' Het duurde lang voordat er hulp kwam, een helikopter op weg naar het

rampgebied verongelukte ook weer. Uiteindelijk helpt een hulpteam haar te voet door de bergen terug naar de bewoonde wereld. Daar wordt ze in een ziekenhuis verzorgd en ziet ze voor het eerst weer familieleden.

Een grote steun was ook dat Herfkens wist dat haar werkpartner Jaime, wanneer zij na vijf dagen niets van zich zou hebben laten horen alarm zou slaan. En dat gebeurde ook. Naast de beschrijvingen van repatriëring, revalidatie, rouwen, pijn en verdriet, zijn er de beschrijvingen van de begrafenis van Pasje, en het weer opnemen van het leven. Van alledag. Herfkens beschrijft hoe ze weer met Jaime aan het werk gaat en hun relatie een liefdesrelatie wordt die maakt dat ze trouwen en twee kinderen krijgen, Joosje en Max. Max blijkt autistisch, en Herfkens leert nog een keer dat door het hebben van tegenslagen en ze in de ogen te zien en te accepteren het leven rijker wordt en meer de moeite waard.

Ze beschrijft hoe ze in 2006 nog een keer terugkeert naar de berg en in 2014 samen met haar dochter Joosje, die deze ervaring in een nawoord toelicht.

Wat viel op:

De enorme overlevingskracht van Annette, hoe Annette overleefde en de levenslessen die ze eruit heeft getrokken. Wat ze schreef over reflectie: analyse (zie ook citaat 3).

Dat Annette Herfkens terug in Nederland, na het ongeluk geen therapie nodig had om een trauma te verwerken. Dat had ze niet. Ze sprak juist veel over wat er was gebeurd en vond dat zij geholpen werd door de ervaring in de jungle van het een worden met de jungle.

Citaten:

Pag.19: 'Ik moet in shock de cabine zijn uit geklommen, want het volgende wat ik me herinner is dat ik buiten het vliegtuig op de grond zit midden in de jungle. Op ontelbaar veel takjes. Alles doet pijn. Ik kan me niet bewegen. Ik kijk naar mijn blote benen. Mijn wikkelrok is verdwenen. Op mijn linker knie zit een grote gapende wond. Mijn rechterscheenbeen is overdekt met bloed; zo te zien is mijn enkel ontveld. Maar mijn scheenbeen ziet er het ergste uit: ik zie het bot! Het is blauwig en ligt tien centimeter open, door lagen vlees heen. Het lijkt wel een bladzijde in een biologieboek. In mijn schrik maak ik een schokkerige beweging en voel een pijscheut in mijn heupen. Ik probeer te gaan zitten, maar de pijn in mijn borstkas weerhoudt me ervan. Mijn ademhaling is zwak en oppervlakkig. Wat is er gebeurd? Waar ben ik?'

Pag.108: 'Annettes moed en mentale kracht zijn verbluffend. Amputatie van haar door gangreen aangetaste handen en voeten. Dat heeft ze te danken aan de maden.'

Pag.122: 'Nu ik erop terugkijk begrijp ik wel waarom mensen vonden dat ik meer over de jungle moest praten. Over hoe dode mensen eruitzien en ruiken. Ze waren bang dat ik een trauma onderdrukte. Maar dat was niet het geval. Ik had geen moeite met dat stuk. Mijn ervaring in het oerwoud hielp me juist door de pijn heen. Dat wisten zij niet, en ik had nog niet onder woorden gebracht hoe het voelde.'

Pag.281: 'Ik ben er nog steeds van overtuigd dat er grote winst te behalen is als je je verlies neemt. Als je je verlies bewust ervaart. Door het recht in de ogen te kijken en het te accepteren, niet door het weg te duwen of te ontkennen.'

Recensies/Extra:

<http://www.elsevier.nl/Nederland/achtergrond/2015/4/De-crash-is-niet-zo-erg-als-het-wakker-worden-1747744W/> '(...) Elsevier Wat was het doel van uw reis?

Annette Herfkens: 'Mijn verloofde was net voor ING-bank naar Vietnam gezonden om daar twee nieuwe filialen op te zetten. Dit zou onze vakantie worden. Hij had een romantische trip geboekt naar Na Tran aan de Zuid-Chinese zee. Aanvankelijk durfde ik het vliegtuig in Ho Chi Minhstad niet in omdat ik claustrofobie heb.

'Het was een klein vliegtuig, er konden 31 man in, en het zat propvol. Ik liet me overhalen, maar ik heb mijn gordel niet om gedaan.

<http://www.rtl.nl/rtl-late-night/#!/335528/video/6b800584-9d70-e9fe-41f3-005e89ab68f7-instinct-redde-anette-na-vliegtuigcrash/>